

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 93/2022 van 13 mei 2022

Betreft: Advies m.b.t. een voorontwerp van wet *houdende diverse financiële bepalingen* (artikelen 49 – 53, 62) (CO-A-2022-081)

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna: de Autoriteit), aanwezig mevrouw Marie-Hélène Descamps en heren Yves-Alexandre de Montjoye en Bart Preneel;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikelen 23 en 26 (hierna: WOG);

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna: AVG);

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna: WVG);

Gelet op het verzoek om advies van de heer Vincent Van Peteghem, Vice-Eerste Minister en Minister van Financiën, (hierna: de aanvrager) ontvangen op 28/03/2022;

brengt op 13 mei 2022 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Op 28/03/2022 verzocht de aanvrager het advies van de Autoriteit met betrekking tot de artikelen 49 – 53 en 62 van het voorontwerp van wet *houdende diverse financiële bepalingen* (hierna: het ontwerp). De Autoriteit vestigt er de aandacht op dat zij zich niet uitspreekt over de andere artikelen van het ontwerp die desgevallend betrekking hebben op de verwerking van persoonsgegevens, in het bijzonder de artikelen 22 en 23 van het ontwerp.
2. De voormelde artikelen van het ontwerp beogen de wijziging van de wet van 11 juli 2018 *op de Deposito en Consignatiekas* (hierna: de wet van 11 juli 2018). Het volgt uit de Memorie van Toelichting bij het ontwerp dat deze wijziging zijn aangebracht met het oog op het in overeenstemming brengen van de wet met de AVG, de WVG en de wet van 26 januari 2021 *betreffende de dematerialisatie van de relaties tussen de Federale Overheidsdienst Financiën, de burgers, rechtspersonen en bepaalde derden en tot wijziging van diverse fiscale wetboeken en wetten* (hierna: de wet van 26 januari 2021) en met het oog het vereenvoudigen van de procedure, de administratieve verwerking van dossiers en het toekennen van een bevrijdende werking aan de betalingen gedaan ten bate van een geïdentificeerde derde door middel van een consignatie bij de Deposito-en Consignatiekas.
3. Ter zake wijst de autoriteit op haar adviezen nr. 09/2021¹ (met betrekking tot de wet van 11 juli 2018) en nr. 31/2020² (met betrekking tot de wet van 26 januari 2021). Waar mogelijk en noodzakelijk zal de Autoriteit verwijzen naar de opmerking die ter zake reeds werden geformuleerd in voormelde adviezen.

II. ONDERZOEK TEN GRONDE

a. Rechtsgrond

4. Elke norm die de verwerking van persoonsgegevens regelt (en die van nature een inmenging vormt in het recht op bescherming van persoonsgegevens) moet niet alleen noodzakelijk en evenredig zijn, maar ook voldoen aan de eisen van voorspelbaarheid en nauwkeurigheid, zodat de betrokkenen, over wie gegevens worden verwerkt, een duidelijk beeld krijgen van de verwerking van hun gegevens. Krachtens artikel 6.3 van de AVG, gelezen in samenhang met artikel 22 van de Grondwet en artikel 8 van het EVRM, moet dergelijke wettelijke norm de essentiële

¹ <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-09-2021.pdf>.

² <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-31-2020.pdf>.

elementen van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen beschrijven. Het gaat hierbij minstens om:

- het (de) precieze en concrete doeleinde(n) van de gegevensverwerkingen;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n) (tenzij dit duidelijk is).

Voor zover de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens een belangrijke inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen vertegenwoordigen, omvat de wettelijke bepaling terzake tevens volgende (aanvullende) essentiële elementen:

- de (categorieën van) verwerkte persoonsgegevens die ter zake dienend en niet overmatig zijn;
- de categorieën van betrokkenen wiens persoonsgegevens worden verwerkt;
- de (categorieën van) bestemmingen van de persoonsgegevens, evenals de omstandigheden waarin en de redenen waarom de gegevens worden verstrekt;
- de maximale bewaartermijn van de geregistreerde persoonsgegevens.
- de eventuele beperking van de verplichtingen en/of rechten vermeld in de artikelen 5, 12 tot 22 en 34 AVG

Aangezien de ingevolge het ontwerp in te voeren gegevensverwerkingen op zich geen belangrijke inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen vertegenwoordigen³, kunnen voormelde (aanvullende) essentiële gegevensverwerkingselementen in principe door de Koning worden bepaald, mits daartoe een voldoende nauwkeurig omschreven delegatie voorhanden is.

b. Doeleinde

5. Volgens artikel 5.1.b) AVG kan de verwerking van persoonsgegevens enkel uitgevoerd worden voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden.
6. Artikel 4 van de wet van 11 juli 2018 bepaalt dat Deposito- en Consignatiekas is belast met "*de ontvangst, de bewaring en de teruggave van geconsigneerde goederen voor rekening van de Staat*". Daartoe houdt deze kas, ingevolge de eerste zin van het ontworpen artikel 13, §1 van dezelfde wet⁴, "*een register [bij] van alle geconsigneerde goederen met de vermelding van de beschikbare relevante gegevens van iedere consignatie*", zoals door de consignatiegever krachtens artikel 11 van deze wet aan de Deposito- en Consignatiekas bezorgd. Het ontworpen artikel 13, §4, van de wet van 11 juli 2018 voegt daar nog aan toe dat de kas de gegevens die zij ontvangt alleen verwerkt "*voor het beheer van de geconsigneerde goederen.*"
7. De Autoriteit is van oordeel dat voormeld doeleinde van beheer van geconsigneerde goederen waarvoor de Deposito- en Consignatiekas persoonsgegevens in een register verwerkt, kan worden

³ Zie de punten 8 en 22 – 29 van het advies nr. 09/2021.

⁴ Artikel 53 van het ontwerp vervangt artikel 13 van de wet van 11 juli 2018.

beschouwd als welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd in de zin van artikel 5.1.b) AVG.

c. Verwerkingsverantwoordelijke

8. Het ontworpen artikel 13, §3, van de wet van 11 juli 2018 duidt de FOD Financiën aan als verwerkingsverantwoordelijke in de zin van artikel 4.7) AVG met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens die zij krachtens deze wet en haar uitvoeringsbesluiten verzamelt, verwerkt en opslaat voor de doeleinden van deze wet en haar uitvoeringsbesluiten. Gelet op het feit dat de Deposito- en Consignatiekas bestaat binnen de Algemene Administratie van de Thesaurie van de FOD Financiën⁵ neemt de Autoriteit er akte van en stelt zij vast dat de bewoording betreffende de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke werd geactualiseerd overeenkomstig de opmerking die daartoe werd geformuleerd in punt 26 van het advies nr. 09/2021.

d. Minimale gegevensverwerking/ Proportionaliteit

9. Artikel 5.1.c) AVG bepaalt dat persoonsgegevens toereiken, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de beoogde doeleinden (principe van 'minimale gegevensverwerking').
10. Het ontworpen artikel 13, §1, van de wet van 11 juli 2018 bepaalt in dat kader het volgende: "[...] *Deze gegevens bevatten persoonsgegevens met betrekking tot de identificatie van de rechthebbende op deze geconsigneerde goederen, met name:*
- 1° De naam;*
 - 2° De voornaam;*
 - 3° Het identificatienummer bij het Rijksregister of een gelijkwaardig officieel identificatienummer;*
 - 4° Het identificatienummer bij de Kruispuntbank van Ondernemingen of een gelijkwaardig officieel identificatienummer;*
 - 5° Het geslacht;*
 - 6° De woonplaats;*
 - 7° De geboortedatum;*
 - 8° De geboorteplaats;*
 - 9° De verblijfplaats;*
 - 10° Het bankrekeningnummer;*
 - 11° Het adres van elektronische post;*
 - 12° Het telefoonnummer."*

⁵ Artikel 3 van de wet van 11 juli 2018.

11. In eerste instantie, met betrekking tot de verwerking van het Rijksregisternummer en het identificatienummer bij de Kruispuntbank van Ondernemingen, onderschrijft de Autoriteit het belang van correcte identificatie en de noodzaak om in dit kader gegevens te verwerken die voldoen aan de vereisten van kwaliteit en juistheid. Naar analogie evenwel met artikel 10 van de wet van 11 juli 2018 vraagt de Autoriteit om in de punten 3° en 4° van het ontworpen artikel 13, §1, van dezelfde wet te specificeren dat de registratie van een "*gelijkwaardig officieel identificatienummer*" louter betrekking heeft op buitenlanders die niet beschikken over een rijksregisternummer of identificatienummer bij de Kruispuntbank van Ondernemingen.

12. Daarnaast, gelet op het feit dat de registratie van de rechthebbende in hoofdorde gebeurt aan de hand van het Rijksregisternummer (of het identificatienummer bij de Kruispuntbank van Ondernemingen) en gelet op de machtiging in hoofde van de FOD Financiën om overeenkomstig artikel 5 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* toegang te hebben tot de informatiegegevens in het Rijksregister, is de Autoriteit van oordeel dat de afzonderlijke registratie van het geslacht (punt 5°), de woonplaats (punt 6°), de geboorteplaats (punt 8°) en de verblijfplaats (punt 9°) in het register van de geconsigneerde goederen bezwaarlijk noodzakelijk is in het licht van de beoogde doelstellingen. Indien wordt aangetoond dat de Deposito- en Consignatiekas deze gegevens (met uitzondering van de geboorteplaats⁶) daadwerkelijk nodig heeft, dan kan zij deze aan de hand van het Rijksregisternummer raadplegen in het Rijksregister. Het volstaat dat de betrokkene, naast zijn Rijksregisternummer, zijn naam, voornaam en geboortedatum verstrekt, zodat in het Rijksregister de juistheid van het opgegeven Rijksregisternummer (hoort dit nummer daadwerkelijk bij een persoon met deze naam, voornaam en geboortedatum) kan worden gecontroleerd. In afwachting evenwel van de inwerkingtreding van de wet van 26 januari 2021 (en behoudens het geval dat de betrokkene, na de inwerkingtreding van diezelfde wet, niet uitdrukkelijk heeft gekozen om via elektronische weg te communiceren met de FOD Financiën) aanvaardt de Autoriteit dat tevens de verblijfplaats en desgevallend het geslacht worden geregistreerd met het oog op de vlotte communicatie met de betrokkene (briefuitwisseling). De rechtstreekse raadpleging van het Rijksregister geniet hoe dan ook de voorkeur gelet op het beginsel van de unieke gegevensinzameling zoals neergelegd in de wet van 5 mei 2014 *houdende verankering van het principe van de unieke gegevensinzameling in de werking van de diensten en instanties die behoren tot of taken uitvoeren voor de overheid en tot vereenvoudiging en gelijkstelling van elektronische en papieren formulieren*, en het samenwerkingsakkoord van 26 augustus 2013⁷

⁶ De Autoriteit is van oordeel dat het informatiegegeven 'geboorteplaats' in geen geval noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden van het register van de Deposito- en Consignatiekas. De machtiging tot raadpleging van het Rijksregister kan aldus geen betrekking hebben op voormeld informatiegegeven.

⁷ Samenwerkingsakkoord van 26 augustus 2013 *tussen de federale, gewestelijke en gemeenschapsoverheden voor het harmoniseren en uitlijnen van de initiatieven die de realisatie van een geïntegreerd e-government beogen*.

overeenkomstig hetwelk persoonsgegevens – in de mate van het mogelijke – rechtstreeks bij hun authentieke bron (*in casu* het Rijksregister) moeten worden opgevraagd. Het ontwerp dient nuttig gewijzigd te worden in die zin.

13. Tot slot neemt de Autoriteit akte van de registratie van het bankrekeningnummer, het adres van elektronische post en het telefoonnummer van de betrokkene(n). Deze gegevens zijn immers pertinent in het kader van de consignatie/ teruggave van geconsigneerde goederen.

e. Bewaartermijn

14. Krachten artikel 5.1.e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokken identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt. Bovendien, in het licht van artikel 6.3 AVG, is het vereist om in elke norm die een verwerking van persoonsgegevens specificeert een (maximale) bewaartermijn te voorzien rekening houdend met de onderscheiden doeleinden en categorieën van gegevens, of toch minstens criteria op te nemen die toelaten deze (maximale) termijn te bepalen.
15. Het ontworpen artikel 13, §5, van het ontwerp bepaalt daartoe dat de "*persoonsgegevens worden bewaard tot tien jaar na de sluiting van het dossier.*" Ter zake merkt de autoriteit evenwel op dat noch in het ontwerp, noch in de wet van 11 juli 2018 (en noch in het koninklijk besluit van 4 mei 2020 *op de Deposito- en Consignatiekas, inzonderheid op de consignaties in valuta's*) wordt gepreciseerd welke handelingen concreet aanleiding gegeven tot de sluiting van het dossier. Als dusdanig is het niet duidelijk wanneer de voorziene termijn van tien jaar begint te lopen. De Autoriteit vraagt om dit recht te zetten.

f. Mededeling aan derden

16. Als wezenlijk element van de verwerking is het noodzakelijk om in een wettelijke norm, of desgevallend een uitvoeringsbesluit, de (categorieën van) bestemmelingen, evenals de doeleinden van de mededeling of toegang, te preciseren.
17. In die zin bepaalt het ontworpen artikel 13, §2, tweede lid van het ontwerp: "*De Algemene Administratie van Inning en Invordering en de Algemene Administratie van de Fiscaliteit en de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie van de Federale Overheidsdienst Financiën alsmede de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid hebben eveneens toegang tot de gegevens van het register met betrekking tot een consignatie maar alleen in het kader van de uitvoering van hun respectievelijke taken.*"

18. De Autoriteit neemt er akte van doch wijst volledigheidshalve op het beginsel van de toegewezen bevoegdheden van de administratie, vastgelegd in artikel 78 van de bijzonder wet van 8 augustus 1980 *tot hervorming der instellingen*, overeenkomstig hetwelk de administratieve autoriteiten over geen andere bevoegdheden beschikken dan die welke de Grondwet en de wetten en decreten krachtens de Grondwet uitgevaardigd hen uitdrukkelijk toekennen. Daarom is het vereist dat in de wettelijke norm(en) die een bepaalde taak toeken(t)(nen) aan de voormelde diensten van de FOD Financiën of de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, voldoende nauwkeuring de doeleinden voor de verwerkingen van persoonsgegevens die in dit kader zullen plaatsvinden worden gespecificeerd, zodanig dat er geen enkele twijfel over bestaat dat de gegevens van het consignatieregister noodzakelijk zijn voor het vervullen van die doeleinden.

g. Overige opmerkingen

19. De artikelen 49 – 52 van het ontwerp hebben tot doel de wet van 11 juli 2018 in overeenstemming te brengen met de wet van 26 januari 2021⁸. Zoals destijds reeds aangehaald in het advies nr. 31/2020 heeft de verplichting om via elektronische weg informatie te verstrekken aan/ te ontvangen van de FOD Financiën geen wezenlijke (materiële) invloed op de essentiële elementen van de gegevensverwerkingen die plaatsvinden in dat kader. Als dusdanig is de Autoriteit van oordeel dat de voormelde artikelen van het ontwerp geen aanleiding geven tot bijzondere opmerkingen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens.

20. De Autoriteit neemt er tot slot akte van dat overeenkomstig artikel 62 van het ontwerp de datum van inwerkingtreding van de artikelen 49 – 52 van het ontwerp wordt gelijkgesteld met de datum van inwerkingtreding van de wet van 26 januari 2021 (vastgesteld op 1 januari 2025⁹).

**OM DEZE REDENEN,
de Autoriteit,**

is van oordeel dat de volgende wijzigingen aan het ontwerp zich opdringen:

⁸ De artikelen 6, 8 en 9 van de wet van 11 juli 2018 worden gedeeltelijk, dan wel volledig opgeheven. Artikel 7 van dezelfde wet wordt als volgt vervangen: “*Elke uitwisseling van informatie met de Deposito- en Consignatiekas uitgevoerd in toepassing van deze wet en haar uitvoeringsbesluiten, gebeurt overeenkomstig hoofdstuk 11 van de wet van 26 januari 2021 betreffende de dematerialisatie van de relaties tussen de Federale Overheidsdienst Financiën, de burgers, rechtspersonen en bepaalde derden en tot wijziging van diverse fiscale wetboeken en wetten.*”

⁹ Artikel 219 van de wet van 26 januari 2021.

- invoegen van de woorden ', voor buitenlanders,' tussen de woorden 'of' en 'een gelijkwaardig officieel identificatienummer' in de punten 3° en 4° van het ontworpen artikel 13, §1, van de wet van 11 juli 2018 (punt 11);
- schrappen van de volgende informatiegegevens in het register: het geslacht, de woonplaats, de geboorteplaats en de verblijfplaats (punt 12);
- specificeren welke handelingen concreet aanleiding geven tot de sluiting van het dossier (punt 15).

Voor het Kenniscentrum,

(get.) Jean-Michel Serna - Verantwoordelijke a.i. van het Kenniscentrum